

Udlændinge- og Integrationsministeriet  
Slotsholmsgade 10  
1216 København K  
Danmark  
[sox@uim.dk](mailto:sox@uim.dk)  
[lto@uim.dk](mailto:lto@uim.dk)

WILDERS PLADS 8K  
1403 KØBENHAVN K  
TELEFON 3269 8888  
MOBIL 91325769  
EMKI@HUMANRIGHTS.DK  
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 18/00875-2

**HØRING OVER FORSLAG OM ÆNDRING AF LOV OM  
AKTIV SOCIALPOLITIK, UDLÆNDINGELOVEN OG LOV  
OM UDBETALING DANMARK (INDFØRELSE AF  
BESKÆFTIGELSESKRAV FOR RET TIL UDDANNELSES-  
OG KONTANTHJÆLP, FORLÆNGELSE AF  
OPHOLDSKRAVET MV.)**

10. APRIL 2018

Udlændinge- og Integrationsministeriet har ved e-mail af anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til udkast til forslag om ændring af lov om aktiv socialpolitik, udlændingeloven og lov om Udbetaling Danmark (Indførelse af beskæftigelseskrav for ret til uddannelses- og kontanthjælp, forlængelse af opholdskravet mv.).

Instituttet har følgende bemærkninger til udkastet:

**STRAMNING AF OPHOLDSKRAV OG INDFØRELSE AF  
BESKÆFTIGELSESKRAV FOR AT OPNÅ RET TIL  
UDDANNELSES- ELLER KONTANTHJÆLP**

Instituttet afgav 7. juli 2015 høringssvar i forbindelse med indførelse af integrationsydelsen mv. Instituttet har ligeledes den 8. januar 2016 afgivet høringssvar i forbindelse med indførelsen af et nyt loft over integrationsydelse, uddannelseshjælp og kontanthjælp, indførelse af 225 timers-reglen mv. samt 12. januar 2016 afgivet høringssvar om udvidelse af personkredsen for modtagelse af integrationsydelse.<sup>1</sup>

---

<sup>1</sup> Instituttets høringssvar af 7. juli 2015 til lovforslag L2, L3 og L7 vedr. integrationsydelse, folkepension og genindførelse af optjeningsprincippet for børneydelser mv., tilgængelig på: [https://menneskeret.dk/sites/menneskeret.dk/files/07\\_juli\\_15/84\\_b\\_integrationsyde\\_lse\\_og\\_genindfoerelse\\_af\\_optjeningsprincipper\\_for\\_boerneydelser\\_og\\_folkepension.pdf](https://menneskeret.dk/sites/menneskeret.dk/files/07_juli_15/84_b_integrationsyde_lse_og_genindfoerelse_af_optjeningsprincipper_for_boerneydelser_og_folkepension.pdf), høringssvar af 8. januar 2016 til forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik og lov om individuel boligstøtte (Indførelse af et nyt kontanthjælpsloft, en 225 timers regel, fire ugers ferie til uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere m.v.), tilgængelig på: [https://menneskeret.dk/sites/menneskeret.dk/files/01\\_januar\\_16/15-00387-2\\_hoeringssvar\\_om\\_udkast\\_til\\_forslag\\_til\\_lov\\_om\\_aendring\\_af\\_lov\\_om\\_aktiv\\_social](https://menneskeret.dk/sites/menneskeret.dk/files/01_januar_16/15-00387-2_hoeringssvar_om_udkast_til_forslag_til_lov_om_aendring_af_lov_om_aktiv_social)

Instituttet har i disse høringsvar beskrevet den grundlovssikrede ret til forsørgelsehjælp, der skal opfylde et vist eksistensminimum, samt den menneskeretlige ramme for sociale ydelser. Instituttet har endvidere peget på risikoen for indirekte forskelsbehandling, når der indføres lavere sociale ydelser baseret på om, at ansøgeren har opholdt sig i Danmark i 7 ud af de seneste 8 år.

Instituttet har ligeledes afgivet høringsvar af 13. november 2017 til lovforslag om nedsættelse af integrationsydelsen samt om omlæggelse af dansk bonus med henvisning til ovennævnte høringsvar.<sup>2</sup> Instituttet påpegede endvidere, at indførelsen af integrationsydelsen, kontanthjælpsloftet, 225-timers reglen mv. samlet har medført, at en større gruppe mennesker har oplevet en betydelig nedgang i deres forsørgelsesydelse, herunder børnefamilier og persongrupper, som i forvejen kan være udsatte.

Med udkastet til lovforslag foreslås opholdskravet for at opnå ret til uddannelses- eller kontanthjælp hævet fra 7 ud af de seneste 8 år til 9 ud af de seneste 10 år. Samtidig foreslås indført et beskæftigelseskrav for at opnå ret til uddannelses- eller kontanthjælp. For at opfylde beskæftigelseskravet – og dermed efter 9 års ophold i Danmark ud af de seneste 10 år at kunne opnå ret til uddannelses- eller kontanthjælp – skal personer, der modtager integrationsydelse have haft ordinær beskæftigelse i en periode, som sammenlagt svarer til fuldtidsbeskæftigelse i 2 år og 6 måneder.

Denne del af lovudkastet har ifølge bemærkningerne til formål at styrke det økonomiske incitament til at overgå fra integrationsydelse til beskæftigelse, samt at sende et klart signal om, at forudsætningen for at få adgang til uddannelses- eller kontanthjælp er, at man har bidraget aktivt til det danske samfund og derigennem tilskynde til at få en mere fast tilknytning til arbejdsmarkedet.

Udkastet til lovforslag vil imidlertid også betyde, at en gruppe personer som ikke kommer i beskæftigelse i længere tid vil modtage den lavere integrationsydelse.

---

[polit\\_204144\\_10\\_0.pdf](#) og høringsvar af 12. januar 2016 til lovforslag om ændring af lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven og danskuddannelsesloven (Udvidelse af personkredsen for modtagelse af integrationsydelse m.v.), tilgængelig på: [https://menneskeret.dk/sites/menneskeret.dk/files/01\\_januar\\_16/15-00477-2\\_hoering\\_over\\_lovudkast\\_til\\_aendring\\_af\\_lov\\_om\\_aktiv\\_socialpolitik\\_integrationslov\\_204770\\_7\\_0.pdf](https://menneskeret.dk/sites/menneskeret.dk/files/01_januar_16/15-00477-2_hoering_over_lovudkast_til_aendring_af_lov_om_aktiv_socialpolitik_integrationslov_204770_7_0.pdf).

<sup>2</sup> Instituttets høringsvar af 13. november 2017 til udkast til lovforslag om ændring af lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven og forskellige andre love (Nedsættelse af integrationsydelse og omlægning af dansk tillæg), tilgængelig på: [https://menneskeret.dk/sites/menneskeret.dk/files/11\\_november\\_17/hoeringssvar\\_vedr\\_lovforslag\\_om\\_aendring\\_af\\_lov\\_om\\_aktiv\\_socialpolitik\\_integrationsloven\\_og\\_for\\_skeellige\\_andre\\_love.pdf](https://menneskeret.dk/sites/menneskeret.dk/files/11_november_17/hoeringssvar_vedr_lovforslag_om_aendring_af_lov_om_aktiv_socialpolitik_integrationsloven_og_for_skeellige_andre_love.pdf).

Instituttet har ved høringer over ovennævnte lovudkast fremhævet, at det ved større ændringer eller reformer i lovgivningen, der implementerer økonomiske og sociale rettigheder, er det væsentligt at evaluere effekten af disse efter en vis periode, således at eventuelle utilsigtede konsekvenser for de berørte persongrupper kan håndteres inden for et kortere tidsrum. Instituttet har løbende påpeget, at det vil være relevant at overvåge, om nogle af de berørte persongrupper rammes uforholdsmæssigt hårdt af de nedsatte forsørgelsesydelse.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at der inden for et kortere tidsrum foretages en evaluering af gennemførte tiltag.

Det fremgår af lovudkastets specielle bemærkninger om opgørelsen af beskæftigelseskravet (s. 34), at der for lønmodtagere medregnes timer, for hvilke der udbetales løn, hvis den beskæftigelse, hvortil løntimerne er knyttet, kan betragtes som lønarbejde, således at der medregnes ferie, løn i opsigelsesperiode, selv om pågældende er fritstillet, barsel og sygdom, barns 1. og 2. sygedag, feriefridage og børnefamiliefridage (omsorgsdage), hvis arbejdsgiveren udbetaler løn.

Det er instituttets opfattelse, at det kan være i strid med ligebehandlingsloven kun at medregne de perioder af barslen i opgørelsen af beskæftigelseskravet, hvor arbejdsgiveren udbetaler løn.

- Instituttet anbefaler derfor, at det præciseres, at hele den periode, der afholdes barsel medregnes i opgørelsen af beskæftigelseskravet.

## **OPHÆVELSE AF UDLÆNDINGELOVENS § 9 A, STK. 2, NR. 11, OM ARBEJDSMARKEDSTILKNYTNING**

Med lovudkastet foreslås udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 11, ophævet. Bestemmelsen giver adgang til en ny opholdstilladelse på baggrund af arbejdsmarkedstilknytning til en række udlændinge i tilfælde, hvor deres oprindelige opholdstilladelse nægtes forlænget eller inddrages.

Det fremgår af lovudkastets bemærkninger, at Udlændinge- og Integrationsministeriet 21. februar 2018 har orienteret Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg om, at udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 11, i visse situationer indebærer ulovlig forskelsbehandling.

I lovudkastets bemærkninger redegør ministeriet for, hvordan reglerne i visse situationer medfører en forskelsbehandling mellem flygtninge med opholdsstatus efter udlændingelovens § 7, stk. 1 og 2 (konventionsstatus og beskyttelsesstatus), og flygtninge med opholdsstatus efter § 7, stk. 3 (midlertidig beskyttelsesstatus) og personer med opholdstilladelse efter § 9 b (humanitær opholdstilladelse).

Instituttet noterer sig ministeriets gennemgang af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 14 om forbud mod diskrimination i sammenhæng med artikel 8 om retten til privat- og familieliv.

Ved at ophæve bestemmelsen, og dermed ophæve alle de omfattede udlændinges adgang til en ny opholdstilladelse på baggrund af arbejdsmarkedstilknytning, undgår man med lovudkastet en fortsat ulovlig forskelsbehandling.

Den nærmere baggrund for den valgte løsning med helt at ophæve adgangen til denne type opholdstilladelse fremfor at give personer med opholdsstatus efter § 7, stk. 3 og § 9 b, adgang til at søge i samme situationer som de øvrige, fremgår imidlertid ikke af lovudkastet.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at der i lovforslaget redegøres for ministeriets og regeringens overvejelser i forhold til den valgte løsning.

Der henvises til sagsnr.: 2018 – 2953.

Med venlig hilsen

Emil Kiørboe

SPECIALKONSULENT